

N:o 22.

Af Herr Stjernspetz: Om aflåtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om inskränkning af rättigheten att låta nötboskap beta på ohägnad skogsmark, som anses vara till gemensamt mulbete upplåten.

Vid 1874 års riksdag väcktes inom så väl Första som Andra Kammaren flere motioner, afseende att minska hemdjurens vid betning å gemensam skogsmark förorsakade skada å ungskog. Motionerna remitterades till det Särskilda Utskottet som i Utlåtande N:o 3, mom. 2 föreslog en skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, att Kongl. Maj:t, efter landstingens hörande, måtte taga i öfvervägande bestämmandet af en lämplig inskränkning i betesrätten för getter och får å gemensam skogsmark, hvilket skrifvelseförslag af Riksdagen bifölls och föranledde slutligen Kongl. Maj:ts nädiga förordning den 28 Januari 1876, i hvilken en sådan inskränkning i betesrätten för getter och får verkligen blef lag.

Att denna förordning gagnat skogskulturen är otvifvelaktigt, men att man nu sålunda blifvit tvungen att hålla sina getter och får inom hus eller i afstängda beteshagar tills fram på sommaren, har verkat derhän, att man i stället så mycket tidigare å gemensam skogsmark utsläpper äldre och yngre nötkreatur, hvilka åstadkomma nästan lika stor skada å ungsbogen som fåren och getterna förut gjorde, på samma gång som den allt för tidiga betningen alldeles förderfvar mulbetet, som kunde blifva af vida större fördel och nytta, om gräset först kunde få växa upp, innan kreaturen derå utsläpptes.

Dessa förhållanden föranleda derföre många skogsegare, staten så väl som enskilde, att allt mera och mera stänga af sina skogsmarker, med stor kostnad för dem sjelfva och till skada för dem, som å den gemensamma marken brukat beta sina kreatur, hvarföre tiden synes vara inne att lagstadga en lämplig inskränkning i betesrätten å ohägnad mark äfven för nötkreatur.

Som förhållandena säkerligen äro mycket olika inom skilda orter, torde landstingen, liksom förut i liknande fråga skett, först böra höras, innan någon ändring i gällande förordningar om betesrätten beslutes, hvarjemte Konungens Befallningshafvande torde lemnas öppet att undantagsvis för något år förordna om jemkning i den fridlysningstid, som med hänsyn till de vanliga förhållandena i orten kan komma att stadgas, hvarföre jag får föreslå,

att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes efter landstingens hörande taga i öfvervägande, huruvida för landstingsområde eller viss del deraf bör förordnas om en efter ortförhållanden lämpad inskränkning i rättigheten att låta nötboskap beta å skogsmark, som anses vara till gemensamt mulbete upplåten på grund af 2 mom. i 5 § af Kongl. förordningen den 21 September 1857, om egors fredande mot skada af annans hemdjur och om stängsel-skyldighet.

Stockholm i Januari 1885.

P. A. H. Stjernspetz.